

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 25.

Indult Bétsből, Pénteken, September 25-dikén, 1829.

Orosz Ország.

Drinápoly elfoglalásának környülállásait a' M. Kurir 23 dik Számjában már bőven előadtuk. De Gróf Diebitsch Fő-vezérnek az Orosz Tsászárhoz e' felől küldött leírásában, bérekesztésül még egy igen nevezetes környülállás említettik, a' melly megjegyzést érdemel, e' szerént: „Midőn itt Felségednek Drinápoly elfoglalásának történeteit előszámláltam, kötelességemnek tartom, bizonyoságot tenni a' felől is, hogy Felséged hadi seregei, mellyek a' jelenvaló tüzes táborozásban mindenkor kimutatták vitézi bátorságokat; most is fáradhatatlan buzgósággal kiállották mind azon terhes viszontagságokat, mellyekkel a' Drinápolyi úton küszködni kéntelennítették; a' kösziklás útát, rendkívül való hévségben kettőztetett sebeséggel kellett megtenniük. Seregeink, tökéletes magok viselete és a' közöttök uralkodó jeles katonai fenyíték által mind a' keresztényen mind a' muhamed vallású lakosoknak teljes bizodalmokat megnyerték. Az elsőök önként fegyvert fogtak honnyoknak és familiájoknak oltalmazására, és egyesítvén magokat Rozákjainkal, velek mennék száguldozni olyan tájjékokra, a' hol a' Török seregek öszve akarják magokat szedni. Az utolsók (a' Törökök) méltán félnek tulajdon katonáiktól, a' kiket már senki meg nem zabolázhat; a' honnan ezek is

sietnek oltalmunk alá, valahol tsak megjelenünk. Ugyan ez történt Drinápoly-nak elfoglalásakor.“

Nagy Britannia.

Oconnell Úr abban a' vendégségben, mellyet Aug. 31-dikén Corkban, a' Polgári és Vallásos szabadság barátai az ő tiszteletére adtak, midőn egészségéért poharat innának a' következő beszédet tartotta: „Uraim! mivel fejezzem ki szíves köszönetemet? — Probáltak engem neveltségessé tenni; olyan ígéretekkel tétettek velem az Újságlevelekben, mellyeket én soha nem mondtam, hogy megpróbétálhassák, hogy én felét sem fognam ígéretemnek betölteni. Valamit tsakugyan tettem én Irlandiáért. Es ezt nem gyermekek hiúságból mondom, hanem háládatos érzésből, midőn vissza tekintek a' meggyőzött nehézségekre, mellyek a' szabadság barátai előtt feltornyozva valának. Mi győztünk. A' Protestánsok és Katholikusok most már kezét fogva védelmezik a' vélekedés szabadságának szép épületét, a' Bigotteria és türedelmetlenség ostroma ellen. Uraim! Én ezzel nem azt akarom mondani; mintha a' mostani Ministerium dítseretet érdemlene az Emancipatioért; ezt ő nem adta nékünk, erőnek erejével tsikartuk mi ki azt tőle. Nem, a' Ministerek hívtelenek voltak barátjaik;

hoz, a' nélkül, hogy ellenkezőikben bizodalmat gerjesztettek volna, és a' legelső tselekedetek Irlandiára nézve a' volt, hogy tőle elvették a' nemes és nagy szívű Angleseyt, a' kinek neve mindenbetsületes Irlandiai szívben örökre drága marad, A' mit én velem tselekedtek, a' tsekélység — a' mennyiben az személyemet illeti; de az a' törvény, melyet a' Parlamenti székhez való helyes jussomnak elfogására hozattak, bizonyoságot tészén ezeknek az embereknek szanakozásra méltó gyengeségéről és kitsinségeken kapkodó lelkeről. Ők beleavatkoztak Egyházunknak belső dolgaiba, eltörlötték a' Papi Rend titulusait, mellyek megvoltak, minelölte valaki a' Parlament-Végzésekről valamit tudott volna, és a' mellyek meglesznek, midőn azok, a' kik azokat megsemmisíteni próbálják, régen elvesznek felejtve. Pártfogói ők a' megromlott Constitutionak, melly egy olyan hitván falanak, mint East-Retford, just enged Követ küldésre a' Parlamentbe, másfelől megfoszt tőle 300,000 negyven Shillinges (adóju) Szabadbirtokosokat, mivel ezek bátoroknak pénzelt megokat megvesztegettetni nem engedni. Ők küldték Irlandiának ama drága ajándékot, Northumberland Hertzeget, a' ki az Éjszaki (Irlandiai) Orangistákhoz Proclamatiót küld, hogy Jul. 12-kén ne gyilkoljanak — és ez a' bölts Proclamatio Jul. 20-dikáról van dátálva. (Halljuk!) — De ha szinte elmult is a' szelvész, melly Hazánk Oceánját dühösen háborgatta: tsakugyan duzzadoz még a' tenger, és felelmesen habzik. Az Orangismus elnyomattatott; a' Corki Magistratus elvesztette erejét; de az éjszaki megyékben még dühösködik az Orangismus maradéka, és az Orangista (Újság-) levelek mérget szórnak a' szívekbe. De, ám légyen; Illuminatiokról és öröm-inuepekről, mellyeket a' Ka-

tholikusok az Emancipatio inuepére készítették és ülték volna, nem írhatnák. A' Bírak is éjszakon hijjában gyűjtik a' vádakata' Katholikusok ellen; hiszen tudva van, hogy ők (a' Bírak) a' Ministeriummal mindég jó lábón állottak. S Bírak az olyanok? En a' Parlament előtt behizonyithatom, hogy a' közelebbi törvénysszék ideje alatt, egy Ülésben a' Bíró, a' Peres felek kihallgatása alatt, kedvére aludt; és egy másik Perben mig a' Fiscalis a' tanúkat ki halgatta, az Esküdtek közzül az egyik Újságot olvasott, a' másik egy gyümöltös leánytól szilvát alkudozott. — Hogyhogy esik az, hogy ugyan azon Országbeli Bírak az Orangista-Processiot (t. i. Jul. 12-kén) délen törvénytelennek ítélik, és éjszakon ellenkező ítéletet hoznak? A' Manchesteri háborúságok alkalmaságával Angliában, Hunt (mint főszerzője azoknak) 3 adfél esztendeig ülte meg a' fogságot. Mennyire ellenkezik ezzel az O-Rane'i gyilkos Politzia-hajdú mellett hozott kedvező ítélet! — Oh, ez egy olyan eset, mellyet az Irlandusok hamarjában nem fognak elfelejteni. — En egy Sectát (Fellekezetet) szeretnék felállítani, egy Sectát — de nem azokból az emberekből, a' kiket a' következő játékszíni beszéddel lehessen characterizálni: „Péter, kevertél homokot a' tzukorba? — Igen, Uram. — Meglotsoltad jó erőssen a' dohányt? — Igen, Uram. — Megvizezted a' Rumot? — Igen, Uram. — Halá Istennek! most jer imádkozunk.“ Nem, Benthamiták ből állítanám én az én Sectámát, az az, a' kiknek Hitvallása (mint Benthamnak) a' légyen, hogy mindennek, kivétel nélkül mindeneknek boldogságára kell törtenni. — En a' közönséges pályára 1788-ban léptem fél; akkor még Irlandia, Nemzet volt. De mi most? egy adófizetővé lealatsonyított tartomány. Ha látom

hazánnak a Természettől vett szépségeit, völgyeit és folyóvizet, melyek az Országot hasítják és a hajózásnak, kereskedésnek, s mesterségeknek életet adnak; hogy ne tűzelné fel ennek látása? és hogy ne ohajtánám hazánnak viszsza hajdani Parlamentjét? — Barátim! tarisunk együtt; én, a mi engemet illet, majd elfúvom előttök az Irlandiai Nemzeti Dallokat, hogy tseng a fülök bele.“ Lärmás tetszés kiáltás követte Oconnell Úr beszédjét, és érette a pohár harsogó örömlárma között ürítetett.

London, Sept. 12-kén Drinápoly-nak az Oroszok által lett elfoglaltatásáról való hivatalos tudósítás Sept. 9-kén érkezett Londonba Betsből; de nem jött egészen váratlan, annál fogva kevés benyomást okozott.

A Morning-Journal Riadója Hertzeg Wellington ellen a múlt Juliusban és Augustusban kibotsátott pajkos tufolódásaiért és mérges vagdalásaiért törvénybe idéztetett. — A Burkus Követ Sept. 10-kén Gróf Aberdeennel Conferentziát tartott.

London városának a napokban közönségessé lett számadásaiból megtetszik, hogy az a nagy vendégség melyet a Város 1815-ben az idegen Monarchának a Generálisoknak tiszteletére adott, 20,347 f. sterlingben 5 Shillingben 2 Penceben (mintegy 205 ezer pengő forint) került.

A Morning-Cronicle jelenti, hogy két Lineahajó (Britannia és Melville) a középtengerre elvitorlázott; rövid idő alatt többek is követni fogják, és az Anglus Hajós Sereg túl a Gibráltári Szoroságon; 25 Lineahajóra fog megkaporítottatni. Ut közben a Britannia Lishonánál még áll és Lord Strangfordot (mint Anglus Követet D. Miguelnél) a ki rajta mégyen, a szárazra ki fogja tenni. Ez utolsónak a Courtenellene mendvön, a Cronicle

alkalmatosságot vésszen állításának újabb erősítésére azzal a hozzátétellel, hogy Hertzeg Wellington közbenjáró foglenni D. Miguel és a Terceiraiak között.

A gyapjús keretkedők között 20 Ház megbukott, 1,200,000 f. st. adóssággal. Erre még eddig nem volt példa Angliában, hogy ilyen tetemes szerenstéltenség történt volna a Kereskedésnek egyetlen egy ágában. A Londoni Bank, a mint mondják, nem keveset vesztett ebben.

A Morning-Herald így ír: „Ebben a pillantásban 36,000 Anglus lakik Frantzia Országban, kiknek esztendei költsége legalább is 4,000,000 f. sterlingre mégyen. Ha már azoknak, kik Olasz s Nemet Országban és Európának egyéb részeiben laknak, számát és költséget nem többre, hanem tsak ugyan ennyire teszszük, látni való, hogy az Ország ezek miatt esztendőnként 8 millió sterlinget veszít. Nem jó volna e ezeket a külföldön tanyázó polgárokat, a kik jövedelmeket Nagy Britannianak köszönik, de idegen Országokban vesztegetik, és Hazájoknak Tökepénzét fogyasztják — nem jó volna e ezeket egy különös adó alá vetni?“

Kapitány Dickenson perének még nintsen vége; a reménylett felvilágosítás egyébaránt (t. i. a Navarini ütközetre nézve) aligha fog elkövetkezni. A Hadiszékek 11-dik Ulésében az Auditor felolvasott egy levelet, melyben az Admirális Titoknokja írja, hogy az Admirális néminémű tsudálkozással érti Codrington Urnak azon állítását, mely szerint tőle két titkos levelét vissza kérték és Nyugtató írást róla nem adtak. A Titoknok semmit sem tud ezen levelekről; egyébaránt az Admirális és Codrington Úr között változtatott leveleket a Hadiszékek által kül-

di. — A' Times levelezője Portsmouthból (a' hol tartatik a' Hadiszék) így ír: „En merem hinni, hogy ama két titkos levelek, nem olyan fontosok, mint az ember gondolná. A' mi pedig azon beszédet illeti „hogy Codrington Eduard Úr több leveleknek is kívánta előmutattatást, de az Admirális megtagadta“ úgy tartom nem igaz. Sőt inkább mindent elő adott az Admirális, a' mit kívántak. Titkolózással vádolják ugyan sokan az Admirálitást; de vélekedésem szerint, méltatlanul. Az igaz, hogy a' per folytában emlékezet történt Codrington Úrnak az Admirális titkoknjával folytatott hosszú levelezéséről — a' felől t. i. mennyiben legyen Eduard Úr vádoló — de egy Itélőszék kimondta, hogy mivel azon levelezés a' fennforgó dologra nem tartozik, látni nem akarja. A' következő Hadiszék ülés Sept. 11-kén lesz.“

Marquis Palmella háznál Sept. 10-kén gyűlés volt, mellyen ő, Guerrero és Valença Urak (a' Portugalliai Királyné nevében felállított Igazgatószéknek 3 tagjai) és 12 Londonban lakozó Portugallus Kereskedők voltak jelen. A' Marquis előadta, hogy II Mária Királynénak Kintstárja megürült, azonban szükséges volna Terceirát segíteni. Költsönt tanátsolt; de a' Kereskedőknek nem nagy kedvek látszott reá lenni.

Frantzia Ország.

Páris, Sept. 14 dikén. Egy Kir. Rendelés, melly a' belső Ministernek Gróf La Bourdonnaye Úrnak előterjesztésére adattatott, és a' mai Moniteurben olvastatik, a' Könyvkereskedésnek Párisban lakozó 4 Inspectorait eltörli, és azoknak tiszti foglalatosságaikat a' Politziai Biztosokra bizza.

Lafayette Úrnak Lyonban lett pompás fogadtatása, mellyről közelebbi levelünkben emlékeztünk, ismét bő tárgyat adott a' Párisi Újságleveleknek a' deklamálásokra 's elmélkedésekre. A' dolognak, melly magában tsekélységnek látszik, nevezetessé tételére az is teszen valamit, hogy az Elöljáróság Lyonban előre ki adta parantsolatban, hogy a' Charivárik (lármák) keményen megtiltatnak. De a' tilalomra senki nem hajtván, az egész város kitódult a' Generális elébe. — A' Gazette igen haragszik, nem annyira a' Lyoniakra, mint Lafayette Úrra, és szokott hangján kikél ellene. A' Sept. 15-diki darabjában így szóll: „Azon megfeszíthetetlen titkok között, mellyeket az emberi lélek körül találunk, legméltóbb a' sajnálkozásra a' vén embernek megátalkodottsága olyan Principiumokban, mellyek familiákat és egész Országot szerentséltenségbe dönthetnek, vér patakokat áraszthatnak és a' mellyek a' valódi világban éppen az ellenkezőjét adják annak, a' mit Theoriában ígérnek. Így tsalta meg örökké a' Revolutionalis gondolkozás azoknak várákozásait, a' kik benne léledzettek. A' revolutio szabadságot ígért és Despotismust adott; virtusokkal kelesztetett és vétkeket mutatott; 's a' világnak éppen annyi kárt és gonoszt tett, mint a' mennyi szépet és jót ígért. És ímé mégis egy vén ember, a' ki a' Revolutio rettenetes következéseinek 40 esztendő óta szemmel látó tanúja, a' ki az Országos eltevelyedésnek nézője és részese volt, ímé — ezen úgy nevezett Szabadság ügyét a' Századoknak tapasztalása, a' világnak átka és a' jó gondolkozásuaknak méltó aggodalma ellen állhatatosan pártolja. Az ilyen emberről azt kell fel tenni, hogy nintsen elegendő esze, hogy az okokat a' következősekkel egybevehetné és a' gyümölcstől

a' fát megesmerhetné, vagy olyan ördögi megromlottság van benne, hogy a' fát éppen mérges gyümölcseért, és a' revolutionalis gondolkozást éppensiralmas következeseiért szereti. Ez a' Dilemma jö eszébe az embernek, valamikor látja, hogy a' Revolutio Veteranussa izgatja a' népet, azokkal a' szabadság' principiumaival, mellyek fejünkre a' Tyrannusokat, Robespierretől kezdve, le Buonaparteig, hozták. A' mi beszédet Lafayette a' Lyoniakhoz tartott, abban olyan visszás és egybeilletlen gondolkozást mutat, hogy azzal ugyan egy józan értelmű embert sem nyerhet meg magának. A' feljebbi Dilemmán kívül, nem tudunk semmi harmadikat a' mi az ő revolutionalis megjobbithatatlanságára illetnek. — A' Liberalis Újságok másképpen veszik a' dolgot, 's így elmélkednek: Ez előtt két hónappal keresztül utazik Lafayette Úr némely déli Megyéken, 's mindenütt tisztelettel ugyan, de tsendességgel fogadtatik. Azonközben megesik a' váratlan Minister változás. Lafayette Úr vissza tér útjából, és imé — mindenütt rohanya tódul a' nép, tiszteletére. A' városok egymással vetelkednek a' szabadság Parlamenti Hössének fogadásában. De hát, honnan van ez a' nagy változás? Miért fogadtatik most a' Generális illy lármás örömmel? Azért, mivel a' nép minden hatalmában lévő ártatlan úton igyekezik az új Ministerium eránt való gyűlölséget kimutatni. Ez előtt hét héttel néma és tsendes tisztelettel fogadta a' nép, jussainak és szabadságának ősz oltalmazóját; de most, megdobbanván az Anti-nationale Ministeriumnak látására, kéntelen kiáltani. Az a' ragaszkodás annakokáért, mellyet a' Frantzia nép Lafayette Urhoz mutat, a' kiben a' szabadság hartzának Veteranusát tiszteli, nem egyéb,

mint annak az ijjedtségnek és útálságnak, mellyet benne az új Ministerium gerjesztett kimutatása: és valamennyiszor a' faluk 's Városok Lafayette Úrnak ezt kiáltják: Éljen! mindannyiszor azt kiáltják a' Ministeriumnak: Lépj le! 's a' t.

Oberster Brack, a' Napoleon veres lántsás Gárdájának hajdani főtisztje Brasiliába megyen, a' hol a' Tsászári Generál-Stábnál tisztségbe fog lépni.

A' Frantzia Vice Consul Tangerben, levelet küldvén a' Kereskedőséghez Marseillébe, jelenti benne, hogy Lisbona táján a' tengeren egy Algiri rablóhajó egy Orosz Szállító-hajót, hoszszú és kemény hartz után, elfoglalt. Az Orosz hajó betegeket és puskaport vitt. — Az Algiri Deynek nem elég tsak Frantzia Országgal lenni háborúban; Orosz Országot is ingerli.

Felső Austria.

Lintz. Sept. 21-kén. Ó Fge a' Tsászár és a' Tsászárné Sept 15-kén, Veinzierlből ide jöven, e' Provincialis Fővárost jelenlétekkel felette megörvendeztették. Ó Fge minden pompás fogadást méltoztatott előre megtiltani; de az Eleibe kigyült száma nélkül való népnek öröme leírhatatlan volt szeretett Fejedelmének látásán. — 18-dikban és 19-dikben a' Freinbergen Lintzhez közel épített Bástyatoronynak lövöldöztetésén jelen volt Ó Fge, később az elmenő Frantzia Követet Hertzeg Lavaumontmorency Urat bútsú-audientiára bótátolta, 's 20-dikban Vasárnap, jókor reggeltől kezdve egész délelőtt audientzia adásban foglalatoskodott. — A' Város 19-dikben, az Ó Tsászári Felsőgeknek jelen létén való szíves örömmel bizonyítására szépen ki volt világosítva. — Status Cancellarius és Külső Minister

Hertzeg Metternich Ó Mga, Sept. 18-kán délután, Bétsből jöven, ideérkezett. (Ó Hertzegsége Sept. 24-kén dél-élelt ismét viszzalért Betsbe.)

T ö r ö k O r s z á g.

Odeszsza Sept. 12-dikén. Egy Ausztriai hajó (Julia Grófne) érkezett ide, borral 's a' t. megterhelve, melly Konstantzinápolyt Aug. 31-dikén hagyta el. Ennek Kapitánya a' következő hiteles tudósításokat hozta onnan: Drinápoly megvétele és az Orosz hadak győzödelmei nagy remülést okoztak a' fővárosban. A' Sultán általláta végre, hogy kentelen békesseget kötni 's elküldötte meghatalmazott Köveleit Gróf Diebitsch hadi szállására. A' Nagy Úr, a' békesség feltételeire nézve az Orosz Tsászár nagylelkűségére bizza magát: 's nagy nyughatatlansággal várja, hogy a' békesség tzikkelyei megállitassanak. A' nép egyedül tsak a' békességet óhajtja. A' fővárosban alig van valami kevés katonaság. A' Jantsárok felekezetének maradványi próbálták most a' fejeket felütni 's lázzadást indítani; de a' legkeményebb rendelések minden igyekezeteket meggátolták. Aug. 31-diken, elkezdődtek a' Vesztesek, 's iszonyú keménységgel folytattának azok ellen, kik a' Sultán előtt gyanúsok. A' Jantsárok pártfogói elfogatnak. Ezek közzül sokan már megföjtáltak, mások lenyakasztáltak; az útszak rakva holttestekkel. A' Seraskiér ezeken kívül, titkon sokakat megföjtatott. A' kávéházak, mellyekben a' pártosok öszve szoktak gyülni széllyel hányattak. Nyughatatlannul várja az egész város népe, hogy a' békesség előleges tzikkelyei megerősitessenek. — Sok Orosz foglyok elküldettek már a' tengeren hazájokba; a' többi még itt lévőket Gr Diebitsch szabad tetszésére bizza a' Nagy Úr, hogy

azok eránt tegye meg rendeléseit. Épen midőn a' nevezett Ausztriai hajó induló felben volt Konstantzinápoly alól, az a' tudósítás érkezett oda, hogy az Orosz Seregek Rodostót elfoglalták.

Odessába Sept. 3-dikáról ismét ezen tudósítások jöttek Konstantzinápolyból: Itt minden azt reményli, hogy a' békesség rövid nap helyre áll; minthogy a' hadi mozgások mind a' szárazon mind a' vízen megszűntek. A' zenebona természetök kivégeztetése, olly szörnyű mértékben foly, hogy a' már lenyakasztáltak számát feljebb teszik most, mint 1826-ban, midőn a' Jantsárok eltöröltettek.

G ö r ö g O r s z á g.

Aegina Aug. 10-kén. Davkins Úr Anglus Követ, és Rouer Úr Frantzia Követ hajóra ülven Argosba elmentek. Azt írják Argosból, hogy Generális Curch, a' kit a' Troezeni Nemzeti Gyűlés a' Görög seregeknek fővezérévé nevezett, resignatioját a' Nemzeti Gyűlésre beadta. Az Elölülő és az Országglószék tagjai, rövid napok alatt, az az mihelyt vege lesz a' gyűlésnek, ide Aeginába viszza térnek.

Argos. Aug. 15-dikén. A' Nemzeti Gyűlés, melly Jul. 23-kán nyitvatott vala meg, munkáit elvégezte. A' gyűlés Elölülője Sissini György volt, és vezegései közzül a' főbbek ezek: Gróf Capodistriának minden rendszabásai jóváhagyattáltak, és a' Nemzet nevében neki köszönet voltollatott; a' Panhel-lenion ezentül Senatus nevet fog viselni és 21 tagokból áll, kik közzül hatot az Elölülő választ; Generalis Trezel a' hadiseregnek Fő vezérévé tétélt; és Oberster Heidegger Úrnak (a' ki már el is utazott onnet) köszönet és Görög Generális rang adattatott.

N é m é t O r s z á g.

Róln. Sept. 10-kén. Harmadfél-száz éztendők óta ma láttunk legelsőben Anglus zászlót lobogni kikötőnkben. Egy Kis Hajó; mely Londonból Aug. 19-kén indult ki próbára (mert nem volt benne bizonyos; hogy a' Hollandiai Országlószék a' Rajnára lebotsátja) és az ellenkező szél miatt darab ideig Vaal-nál mulatott, az estve a' révbe érkezett és kikötött. Egy ide való Kereskedő Háza ma kapott tudósító levelet Londonból, hogy egy másik Hajó is, mely Liverpoolból jö, ide felé úban van.

G a l i e z i a.

Bródiból írják Sept. 13-dikán, hogy ott Aug. 27-dikén a' közönséges kórházban egy 'Sidó aszszony holt meg; a' ki nek nyavalyáját pestises neműnek tartották. Minthogy pedig ezen városnak kereskedői nagy kereskedésbeli öszveköttetésben vagynak Odeszszával, a' mellynek környéken a' pestis valósággal kiütött: a' Kormányzsek jónak találta, hogy előrevigyázásból minden szükséges rendelkezet megtgyen; és meggyőződjek a' felől, ha vályon fundamentos e' a' gyanú, a' meghalálozott aszszony nyavalyája felől; és ha az úgy találatnék, ez a' gonosz nyavalya mindjárt kezdetében elfojtathassék. Erre nézve szoros megvizsgáltatások tételtek; de a' mellyekből nem sült ki világosan, hogy a' megholt-nak nyavalyája pestises eredetű lett volna. Mindazáltal mégis olly rendelés tételtek, hogy mind azon személyek, kik a' meghalálozott aszszonnyal halála előtt rövid idővel öszveköttetésben voltak és vele társalkodtak külön választassanak és szoros vigyázat alá vétessenek. Tegnap eltelvén a' veszteglés ideje vagy Contumacia, melly ezen személyekre nézve megvala. határozva, mindnyájan szabadon botsáttattak, minthogy egéségek állapot-

ja teljesen megnyugtató vala; mellyből az is kitetszik, hogy a' Zsidó aszszony bizonyosan nem pestises nyavalyában halt meg. Ez által sok félenk lakosai a' városnak annyival inkább teljes bátorságot nyertek, mivel egyébaránt az egészég alapotja itten legjobb karban vagyoin.

E l e g y e s t u d ó s í t á s o k.

Angliában nem régiben azt találták fel, hogy a' fát hosszában két henger közé botsátván, annyira öszvenyomják, hogy tsak felényi vastagságú lesz, mint az előtt volt. Ez által a' fa ollyan nehéz és kemény lesz, mint az értz, és ebből faragják azután a' faszegeket, mellyekkel a' tengeri hajók deszkáit öszve foglalják vagy szegeznek.

Nántuketben ollyan világító sárkánt találtak fel, hogy ha azt feleresztik a' levegőbe, négy mértföldnyi térséget megvilágosít és 3 óráig marad a' levegőben világítva.

A' Sz. Pétervári Akadémia egy jutalom seletet adott ki, mellyben a' többek között említetik, hogy az Orosz Birodalom lakosai legaiább is nyoltzvan féle különböző nép törzsökökből állanak, mellyek eredetekre, erköltseikre, szokásaikra és nyelvekre nézve egymástól egészen különböznek.

M a g y a r O r s z á g.

Poson. Sept. 18. Ezen Sz. K. városnak Magistratusa a' külkő Tanáts tagjainak egyező akarata szerént, Fő Tisztelendő Prybilla József Urat a' Posonyi Káptalannak Kánonokját választotta, a' boldogult Orgler József Ur helyébe Város Plebánusává; a' kihez mind örde- meiert, mind egyházi Tanításaival szerzett köz tiszteletben léteért bizodalommal viselletnek.

Tudományos Dolgok.

Mariay Albert Sándor Költeményes Munkái. I. Kötet. A' vitéz Rút. Regge a' Magyar Előidőből. Posonban, Füs-küti Landerer Lajosnál. 1829. 35 old. 8 réthben.

E' kellemetes magyar regének Szerzője, a' ki költeményes munkáinak kiadását ezen kezdi (egyes versezeteit a' Közlő már olvasta külön kiadva, és az Esztergomi Uraniában is), nagy reménységű Ifjú, a' ki az Esztergomi Kir. Gymnasiumban végezvén az alsóbb oskolákat, ott az Poesis igen jeles Professórának vezérlése alatt, már mint deák és magyar költő szerentsésen megkülönböztette magát. Innen a' Posonyi Kir. Akadémiába ment, hol Ő Eminentijának Kardinális, és Magyar Országgi Hertzeg-Prímásnak jeles Stipendiuma által kegyesen segítettvén, a' Magyar Törvények tanulását e' f. eszt.ben Eminentijával végezte. — Szép regéjének tárgyát a' Magyar Országgi Török háború idejéből vette, és Veszprém várának ostromlását és megvételeét illeti. — Ebben a' Szerző igen szerentsésen követte ezen munkának: „Regék a' Magyar Előidő-

ből“ híres Iróját. Tüzes hazafűtség, hív és szíves férjszeretet és az akkori török barbaricsnek lángoló gyűlölése bélyegzik ezen Magyar Regét, mellyet a' könnyű módú verzesés és tiszta írása módja is ajánlanak.

Mariay Úr, kinek kora virágában, mint kezdő Magyar Költőnek, örömmel sok szerentsét kívánunk, ezen kellemetes illatú zsengéjét Kardinális és Hertzeg Primás Rudnay Sándor Ő Eminentijának, mint Hegyelmes Pártfogójának és Jöltévőjének ajánlotta háládatossága jeléül.
Dr. Romy.

A' pénz folyamát September 24- dikén; közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 100 1/3
Az 1820-béli sorsosok, —
Az 1821-béli hasonlók, 129 1/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 55 7/8 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1185 3/10 for ton. Conv. Pénzben.

Igazítás. A' közelebbi levélben Frantzia Ország elején: tengeri helyett: tegnapi olvastassék.

A' mai postával küldjük Sáros Vármegye Mappáját tisztelt Olvasóink közül azoknak, kik Újságaikat a' Posonyi, Rosnyoi, Rosenbergi, Tornallyai, Körmendi, Veszprémi, lh. Berényi tsonókban veszik, posta petsét alatt.

A' Gabonának ára; Posonyi mérő szerént, Váltó Tzedulában.

Tiszta Búza: Kétszeres: Rozs: Árpa: Zab: Rukorítza.
Posonb., Sept. 18-kán 5 f. 36 kr. 4 f. 36 kr. 4 f. 27 kr. 2 f. 36 kr. 2 f. 21 kr. — f. — kr.
Sopronb. Sept. 18-kán 7 f. — kr. 5 f. 12 kr. 5 f. — kr. 3 f. 12 kr. 2 f. 18 kr. 4 f. — kr.
NSzombat. Sep. 18 kán 4 f. 42 kr. 4 f. 6 kr. 3 f. 36 kr. 2 f. 24 kr. 1 f. 51 kr. — f. — kr.
Mosonban, Sep. 19-kén 6 f. — kr. 4 f. — kr. 3 f. 42 kr. 2 f. 12 kr. 2 f. 36 kr. 5 f. — kr.

Szerkeztető és Kiadó Marton József, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomató Haykal Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)